

5G, Tao i moderna duhovna nauka

Impresije sa predavačkog putovanja u Kini

Kao još pre godinu dana pojavila se takođe ove jeseni prilika da posetim Kinu u trajanju od dve sedmice. Prva stanica bio je ovog puta Shenzhen. Ovaj grad, koji se nalazi otprilike 100 km južno od Hong Konga, danas je četvrti najveći grad Kine. Nastao je doduše tek pre 38 godina! Bilo je to u prvo vreme posle Mao Ce-tunga. Shenzhen se razvio u metropolu hipermoderne tehnologije. Ovde se prvi put razvila kobna 5G-tehnologija, preko tehnogiganta Huawei, a ne u SAD, kako bi se moglo očekivati. Ovde se čovek nalazi tako reći na vrhu koplja najmoderne pronalazačke snage.

Četvorodnevni seminar, koji je organizovao Kinez Wei Zheng, održan je dakle u posebnoj gradskoj atmosferi. Već je tema „Antropozofija kao najmodernija forma Taoizma“ pokazala najveći mogući kontrast prema njoj. Ipak takvi kontrasti su esencijalni: Gde najjače cveta materijalizam sa svojom ograničenom super-intelektualnošću, tu se ne može dovoljno delovati za obuhvatni duh duhovne nauke. Četiri Waldorf-škole i jedan seminar za obrazovanje učitelja svedoče o takvom delovanju. Nešto oko tridesetak slušalaca bili su krajnje pažljivi. Molba, da se mobilni telefoni koji su naravno ovde u širokoj upotrebni ponovo uključe tek posle predavanja, nije poremetila njihovo dejstvo. Prikaz je vodio preko nacrta spiritualne evolucije sveta, kako je ona opisana u Steinerovoj *Tajnoj nauci u skici*, koja je u međuvremenu bila prevedena na kineski, u rano antlantsko vreme.

Bilo je to vreme Ja-rođenja, u kome su Duhovi oblika iz Sunca nadole darivali ljudska bića sa Ja-iskrama. Ovi Duhovi oblika bili su kod Atlantičana poštovani kao „Veliki duh“. I TAO zvuk je zazvučao s obzirom na njega i iz njega. Bilo je to korensko vreme TAO-doživljavanja čovečanstva.

Mnogo kasnije, u toku grčkog Mihaelovog vremene, u kojem su delovali Platon i Aristotel, nastao je u Kini uverljiv *Taoteking* od Laocea. On je donekle odgovarao formiranju listova ovog drveta večnog razvoja koji je nošen duhom. Slušaocima sam mogao da pročitam jednu lepu pesmu od Bertolta Brechta, koja opisuje nastanak Taotekinga i koja je na moje, ali i na iznenadenje većine slušalaca već bila prevedena na kineski jezik. Mali dug jednog srednjoevropskog pesnika staroj kineskoj spiritualnosti.

Transdualistički način doživljavanja Taoa raširio se i u Srednjoj Evropi. Stablo ovog drveta živilo je dalje u Goetheovom stvaranju, koji je u svom eseju „Priroda“ prema Steineru bio nošem nekim „Tao-osećajem“. Steiner je zahtevao da ovaj sadržaj osećaja bude nošen u punoj svesti. To je on već uradio u svojim osnovnim delima. *Filozofija slobode* ne proističe konsekventno od bilo kojih suprotnosti ili pojnova, već od „prirodног bićа u nama“, koje se iščahuri kao sposobnost mišljenja.

Pojavljuje li se kod Goethea neka vrsta cvetanja taoizma, onda se kod Steinera vidi najmoderniji plod istog. Konkretna pitanja začinila su zajednički rad, koji će biti nastavljen.

Primereno tamnim stranama grada bili su u ovim danima razmatrani takođe i napadi na antropozofiju u Kini uveženi iz SAD-a, koja je iznova karakterisana i uvršćena kao nenaučna, kako tome takođe teže nove *Steinerove studije* što će se pojaviti od januara 2020. Njihovi glavni izdavači Helmut Zander i Christian Clement nemaju doduše nikakav jasan pojam o tome, šta je naučna težnja kao takva, naime sintetizacija opažanja i pojma – svejedno u kojoj oblasti se nalazi opažanje. Oni samovoljno izjednačuju nauku sa prirodnom-naukom i stoga nisu pozvani za to da duhovnoj nauci ospore naučni karakter. Isti duh, koji deluje u hipermodernoj 5G-tehnici, takođe traži da ozloglasi duhovnu nauku koju je razvio Rudolf Steiner. A za to je on našao prikladnu *Reineke* [ime lisice u narodnoj priči, prim. prev.] Neka istinska antropozofija prozre ovo stvarno stanje.

Ben Cherry, osnivač kineskih Waldorf-škola

Sledeća stanica je bio Chengdu, u provinciji Sečuan. Milionski grad leži u blizini Tibeta, zbog čega se ovde mogu sresti mnogi ljudi koji su proterani sa Tibeta. Najvažniji doživljaj na dvodnevnom seminaru o TAO-u bio je susret sa Ben Cherryjem. Cherry je rođen 1947 u Škotskoj, apsolvirao je elitnu školu Etona, čiji je vaspitni 'korset' kasnije energično morao da otrese. Posle jednog studija u Cambridgeu zanimalo se za mnoge spiritualne puteve, dok nije sreo antropozofiju, a njegov životni cilj je postalo delovanje za nju. On je 1994. u jednoj čajdžijnci u Chenduu u razgovoru sa vlasnicima pokrenuo ideju osnivanja Waldorf-škole. 2004. bio je otvoren dečiji vrtić, godinu dana kasnije prva škola u Chengduu. Od velikog je simptomatičnog značenja, što Ben Cherry nije leđa okrenuo samo britanskom vaspitnom establišmentu, već je postao pionir jednog pokreta u Kini, koji ovoj zemlji i narodu ima da ponudi nešto sasvim drugo nego proklete opijumske ratove, koji su ih u 19. stoljeću privredno i fizički-duševno poremetili.

Taj u međuvremenu snažno narasli Waldorf-pokret (oko 80 škola) je tako nešto kao karmičko izravnanje za duboka oštećenja koja je Zapad naneo Kini.

Thomas Meyer, 12. novembar 2019, Shenzhen

Preveo S. N.